

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

7/8551

Sayı : B.21.0.GGM.0.01.610-337

.../.../2012

Konu : Soru Önergesi (7/8551)

17.08.2012* 17877

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 2/7/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-7/8551-121353 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıları eki, Kütahya Milletvekili Sayın Alim IŞIK'ın tevcih ettiği 7/8551 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Hayati YAZICI
Bakan

EK: Soru önergesi cevabı (4 sayfa).

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Kütahya Milletvekili Sayın Prof. Dr. Alim İŞİK'a ait 7/8551 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-2-3-4) Bakanlığım emrinde görevli bir Başmüfettiş ile iki müfettiş tarafından düzenlenen konuyla ilgili soruşturma raporu ile söz konusu rapor ile bağlantılı diğer raporlar, gereğinin takdir ve ifası için konuyla ilgili adli ve idari merciler ile Bakanlığım merkez birimlerine gönderilmiştir.

Bu çerçevede, Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığınca, raporda yer alan hususlara ilişkin olarak; 5549 sayılı “Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun” uyarınca inceleme ve terörün finansmanı kapsamında analiz ve değerlendirme çalışmaları sürdürülmektedir.

Bunun yanı sıra, anılan soruşturma raporunda yer alan hususların 2008/14451 sayılı “Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı”nın 12 nci maddesi çerçevesinde değerlendirilmesini teminen gönderildiği Ekonomi Bakanlığınca da, Bakanlıkları görev ve yetkileri kapsamında gerekli işlemlerin yapılabilmesi için rapora ilişkin değerlendirme süreci devam etmektedir.

Öte yandan; analiz ve değerlendirme çalışmaları ilgili kurumlarca sürdürülen konu ile ilgili olarak, bu aşamada daha detaylı bilgi verilmesinin, incelemelerin selameti açısından uygun olmayacağı mütalaa edilmektedir.

Bununla birlikte; soruşturmanın ve değerlendirmelerin adli ve idari boyutlarıyla sonuçlanmasını müteakip, gerekli cezai müeyyidelerin uygulanacağı ve devletten usulsüz şekilde alınan vergi iadelerinin tahsil edileceği izahtan varestedir.

5-6) Ülkemizde terörün finansmanı ile mücadelede ilgili otorite ve koordinatör kurum Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) Başkanlığı olup anılan kurum tarafından, terörün finansmanı ile mücadele amacıyla, 5549 sayılı “Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun” uyarınca çalışmalar yürütülmektedir.

Bununla birlikte, gerek Ülkemizde terörün finansmanı ile mücadelede ilgili otorite ve koordinatör kurum olan MASAK, gerekse de İçişleri Bakanlığı tarafından bu kapsamda yürütülen çalışmalara Bakanlığımca da katılım sağlanmakta ve gereken destek verilmektedir.

Bu çerçevede son olarak, 2012 yılının Mart ayı sonunda, terörün finansmanına ilişkin kaynakların belirlenmesi, kurumlar arası adli, idari ve istihbari bilgi paylaşımının sağlanması, suçun delillendirilmesi sürecinde etkinliğin sağlanması, uluslararası mücadele konusunda işbirliğinin geliştirilmesi, terörün finansmanı ile mücadeleye ilişkin uygulama etkinliğinin değerlendirilmesi ve takibine yönelik çalışmalarda bulunulması, önleyici tedbirlerin geliştirilmesi veya alınmasının sağlanması amacıyla “Terörün Finansmanı ile Mücadele Eylem Planı” hazırlanmıştır.

MASAK tarafından özellikle terörün finansmanı suçunun tespiti ve terör örgütlerine yönelik fon akımlarının engellenmesi amacıyla yürütülen çalışmalarda ilgili istihbarat ve kolluk kurumlarımızla da işbirliği içerisinde çalışılmakta, bu kapsamda anılan kurumlarımızdan, gerek yurt içinde gerekse yurt dışında bulunup terör örgütleri ile bağlantılı olduklarına ve terör örgütlerine yönelik fon akımlarına dahil olduklarına yönelik bilgiler sağlanan kişi ve

şirketlere yönelik finansal analiz ve değerlendirme çalışmaları yapılarak ulaşılan sonuçlar hem ilgili kurumlarımızla hem de adli makamlarla paylaşılmaktadır.

Öte yandan; önceki cevaplarımızda belirtilen soruşturma raporunda isimleri geçen firmaların PKK terör örgütüne para aktardığı ve terör örgütüyle bağlantılı oldukları iddiaları hususlarında; 5549 sayılı “Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun” kapsamındaki inceleme ve terörün finansmanı kapsamındaki analiz ve değerlendirme çalışmaları, Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığınca sürdürülmektedir.

7-8) Anılan gümrük idaresinde çalışan personelin şikayetleri, müfettiş raporları ve sağlık raporları göz önünde bulundurulmakta, Bakanlığım “Yer Değiştirme Yönetmeliği”nin 14 ve 16 ncı madde hükümleri çerçevesinde, personelin durumlarının, hizmet gereği veya olağanüstü haller kapsamında değerlendirilmesi sonucunda söz konusu personelin görev yerleri değiştirilmektedir.

Ayrıca Bakanlığım taşra teşkilatının yeniden yapılandırılması kapsamında, daha önce Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü bulunmayan Esendere Hudut Kapısında “Esendere Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü” kurulmuştur.

Öte yandan; 2012 yılında yer değiştirme suretiyle yapılacak olan personel atamalarında da muhafaza memuru sayısının artırılması planlanmış olup atama işlemleri devam etmektedir.

Yine, doğu ve güneydoğu bölgelerimizde yer alan hudut kapılarında kamu düzeninin, asayiş ve güvenliğin sağlanması ile kaçakçılıkla mücadelede etkinliğin artırılması amacıyla acil müdahale timlerinin oluşturulmasına karar verilmiştir. Bu çerçevede; Esendere Hudut Kapısı ve yanı sıra Habur, Gürbulak ve Nusaybin Hudut Kapılarında geçici acil müdahale timleri oluşturulmuş ve söz konusu timler 5/9/2011 tarihinden itibaren belirtilen hudut kapılarımızda görev yapmaya başlamışlardır.

Diğer taraftan; Esendere Hudut Kapısında yaşanması muhtemel sıkıntıları yerinde tespit etmek ve gümrük işlemlerine nezaret etmek, işlem akışlarını gözlemlemek, acil müdahale timinin çalışmalarını ve verimliliklerini denetlemek amacıyla iki denetim elemanı, 23 Ocak 2012 tarihinden itibaren 15'er günlük periyotlar halinde ve 3 ay süreyle Esendere Hudut Kapısında görevlendirilmiştir.

9) “Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin 1/12/2008 tarihli ve 2008/14451 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı”nın 12 nci maddesi uyarınca; “Sınır Ticaret Merkezleri” kurulması, ilgili Valiliğin talebine istinaden, Ekonomi Bakanlığının (mülga Dış Ticaret Müsteşarlığı) koordinasyonunda Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı (mülga Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı) ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (mülga Gümrük Müsteşarlığı) temsilcilerinden oluşan bir Komisyonun oybirliğiyle yapacağı teklif üzerine Ekonomi Bakanının onayı ile kararlaştırılmaktadır.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki sınır illerimizin günlük ihtiyaçlarının ucuz ve hızlı bir şekilde komşu ülkeden karşılanması amacıyla 16 Mayıs 2009 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan söz konusu Bakanlar Kurulu Kararında STM’lerden yapılacak ihracat ve ithalatın usul ve esasları düzenlenmiş olup anılan Karar kapsamında;

- Sınır Ticaret Merkezlerinin inşası ve işletilmesi ile mağazaların kiraya verilmesine ilişkin uygulamalarda, ilgili Valilikçe hazırlanan ve Bakanlığımca da uygun görülen Sınır Ticaret Merkezleri Yönergeleri çerçevesinde İl Özel İdareleri,

- Sınır Ticaret Merkezlerinin fiziki olarak düzenlenmesi, eşya ve stok kontrollerinin yapılması ile bu merkezlere giriş ve çıkışlara ilişkin uygulamalarda ise Bakanlığım,

Yetkili ve sorumlu kurumlar olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan, İran ile ülkemiz arasında yapılan sınır ticareti protokolleri gereğince Esendere STM ile karşısında bulunan Sero STM karşılıklı olarak faaliyette bulunduğundan, Esendere STM'nin kapatılması ancak iki ülke makamlarının ortaklaşa vereceği bir karar neticesinde mümkün olabilecektir. Bununla beraber, ülkemiz ile İran makamları arasında gerçekleştirilmiş olan sınır ticareti toplantılarında; söz konusu STM'nin bölge ticareti açısından faydalı olduğu ve kapatılmaması gerektiği, ayrıca yeni STM'lerin de açılması gerektiği hususları İran makamları tarafından her defasında dile getirilmektedir.

Esendere STM'nin eksikliklerinin giderilmesi, fiziki ve teknik şartlarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

10) 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi, Bakanlığımıza, gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak, buraların takip ve muhafazasını sağlamak, gerektiğinde müdahalede bulunarak adli mercilere intikal ettirmek, münhasıran Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak görevlerini vermiştir.

Bu görevler doğrultusunda, kaçakçılıkla mücadelede etkinliğin artırılması amacıyla ülke genelinde 29 adet gümrük muhafaza ve kaçakçılık istihbarat müdürlüğü ihdas edilmiştir. Söz konusu müdürlüklerde adli kolluk personeli istihdam edilmekle birlikte, personel sayısı da artırılmıştır.

Tüm kapılarımızdaki olası sıkıntıların giderilebilmesini teminen Bakanlığımca yürütülen çalışmalar kapsamında, "Gümrük İdarelerinin Standardizasyonu Eylem Planı" oluşturulmuştur. Söz konusu Eylem Planı ile gümrük idarelerindeki iş akışları ve işlemler yeniden ele alınıp karşılaşılan sorunlara çözüm getirme çalışmalarının belli bir takvim dahilinde sonuçlandırılması amaçlanmıştır.

Yine, bölge müdürlükleri ile merkez arasındaki iletişimi güçlendirmek, bilgi akışını sağlamak, yanlış uygulamaları en kısa sürede gidermek ve personele, altyapıya, dış paydaşlara, mevzuat ve hizmet kalitesine ilişkin sorunları yerinde görerek tespit etmek amacıyla "Taşra Teşkilatı Çalışma Grupları" oluşturulmuştur. Söz konusu çalışma gruplarının taşra teşkilatı ziyaretleri 2012 yılı Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında gerçekleştirilmiş olup yapılan tespitler, Bakanlığım merkez birimlerinin değerlendirmesini teminen rapor haline dönüştürülmüştür.

Her bir çalışma grubunun, ilişkilendirildiği bölge müdürlüğü ile merkez arasındaki iletişimi güçlendirerek, doğru bilgi akışını sağlaması ve olası yanlış uygulamaları en kısa sürede çözüme kavuşturması amaçları kapsamında sürekli olarak görev yapması öngörülmektedir.

Ayrıca, "Esendere", "Kapıköy", "Dilucu" ve "Çıldır-Aktaş" Hudut Kapıları ile "Halkalı Gümrük Tesisleri"nin yenilenmesi ve modernizasyonunun "Yap-İşlet-Devret Modeli" ile yapılandırılmasına ilişkin olarak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile bir protokol imzalanmıştır.

Diğer taraftan, 7-8 numaralı cevaplarda da belirtildiği üzere; 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bakanlığımıza verdiği görevler kapsamında, özellikle doğu ve güneydoğu bölgelerimizde yer alan hudut kapılarında kamu düzeninin, asayiş ve güvenliğin sağlanması ile kaçakçılıkla mücadelede etkinliğin artırılması amacıyla acil müdahale timlerinin oluşturulmasına karar verilmiştir. Bu çerçevede oluşturulmuş acil müdahale timleri, 5/9/2011 tarihinden itibaren belirli hudut kapılarımızda görev yapmaya başlamışlardır.

Yukarıda bahsi geçen hususların yanı sıra, Hakkari ilindeki Esendere, Ağrı ilindeki Gürbulak, Iğdır ilindeki Dilucu, Ardahan ilindeki Türkgözü, Artvin ilindeki Sarp, Şırnak ilindeki Habur ve Van ilindeki Kapıköy Kara Hudut Kapılarında gümrük sahası ile ilgili işlemlerin yürütülmesi ve hudut kapısında bulunan kurumları koordine etmekle görevli Vali Yardımcısı görevlendirilmesi ve gümrük personelinin güvenliğinin sağlanmasını teminen; Jandarma ve/veya Emniyet Birimlerinden takviye birliklerce desteklenerek gerekli müdahalelerin zamanında yapılması, olay çıkaran, memurları tehdit eden, fiili saldırıda bulunan ve organize bir şekilde hareket edenler hakkında gerekli yasal işlemlerin kararlılıkla yerine getirilmesi hususlarında İçişleri Bakanlığı ile irtibata geçilmiştir.